

Jimi Hendrix

Jimi Hendrix (egtl. James Marshall Hendrix) er født 27.11.1942 i Seattle i staten Washington (hans pladeselskab har senere fejlagtigt opgivet hans fødselsår til 1945), død 18.9.1970 i London.

Hans mor var af indiansk afstamning, og var syg da han var lille. Hans far var landskabsgartner, men indkaldt indtil Jimi Hendrix var 3 år gammel, hvorfor han boede hos slægtninge. Da faderen kom hjem, boede han alene sammen med sønnen.

Faderen var amatørmusiker, og Jimi Hendrix lyttede som barn til bluesguitarister (f.eks. Muddy Waters) og jazzmusikere (f.eks. Charlie Mingus). Som 12-årig fik han sin første guitar, som han lærte sig selv at spille på, og som fra da af var hans altopslugende lidenskab. Han optrådte lokalt i byen med forskellige amatørorkestre.

Skoletiden

Efter hjemsendelsen fra militæret i 1961 var Jimi Hendrix backing-musiker ved indspilninger og turneer med bl.a. Isley Brothers, B. B. King og Little Richard. Dette førte ham efterhånden til New York, hvor han spillede i forskellige orkestre før han o. 1966 dannede sit første orkester »Jimmy James and the Blues Flames«. Orkestret spillede på forskellige natklubber i kunstnerkvarteret Greenwich Village, og her fik han efterhånden et vist ry i inderkredsene. I september 1966 hørte den forhenværende bassist i The Animals Chas Chandler ham, og overtalte ham til at rejse til London.

Gennembrud i England

Chas Chandler blev nu Jimi Hendrix' manager, og skaffede ham to ledsagemusikere, Noel Redding (b) og Mitch Mitchell (tr), og investerede i en intensiv reklamekampagne.

Trio-formen var hidtil kun dyrket af The Cream, men de få instrumenter skabte den ideelle baggrund for Jimi Hendrix, der allerede nu var en udpræget solist. »The Jimi Hendrix Experience« viste hurtigt Jimi Hendrix som en usædvanlig teknisk og musikalsk fantasifuld guitarist. Efter udgivelsen af singlen »Hey Joe« i 1967, blev han udråbt som en af ver-

dens førende rock-solister.

Han havde sine rødder i den sorte bluesmusik, og dette var altid rygsøjlen i hans musik, men han tilførte denne tradition en overlegen teknisk kunnen og en uhørt frodig fantasi. Han var den første til at udnytte den moderne guitar-teknologi kunstnerisk. Han brugte bl.a. forskellige forvrængerpædaler, der hjalp ham til at få guitaren til at synge, græde og skabe hele lyd-malerier, der aldrig var hørt før. Også »feed-back« (tilbagekobling, dvs. forstærkeren er skruet så højt op, og guitaren er så tæt på højttaleren, at denne begynder at »hyle«) kunne Jimi Hendrix som en af de første kontrollere og benytte kunstnerisk.

Gennembrud i USA

Ved Monterey Pop Festival i 1967 fik Jimi Hendrix sit amerikanske gennembrud (lanceret som en »engelsk stjerne«!). Her etablerede han for alvor mange af delene i det sceneshow, der efterhånden skulle blive lidt af en plage (også for ham selv).

Han var klædt i strålende, farverige gevandter med voodoo-halskæder, smykker og stort afro-hår, men hertil kom en række »gimmicks« (effekter) som at spille guitar med tænderne, samlejevævninger med forstærkeren, smadring og afbrænding (ofring) af guitaren. Disse gimmicks var ofte opstået spontant og som udtryk for ægte følelser, men det var noget så radikalt nyt, at det ofte fik lige så stor (eller større) opmærksomhed end hans guitarspil – og publikum tvang ham til at gentage det ved alle koncerter.

Hans sang indgik som et indarbejdet led i musikken – nærmest som et ekstra instrument eller klangfarve – hvor det ikke var så vigtigt *hvad* han

sang, som *hvordan* han sang det. Teksten var ofte i sig selv uden større betydning, og musikken var i det hele taget ikke lagt intellektuelt an (som f.eks. Bob Dylans musik), men beregnet på sanselige indtryk og oplevelser. Det er typisk koncert- eller danse-musik, selv om han også har lavet fremragende studieindspilninger, der med deres strammere form og afklarede indhold er blevet klassikere, som f.eks. »Voodoo Chile, Slight Return« fra 1968.

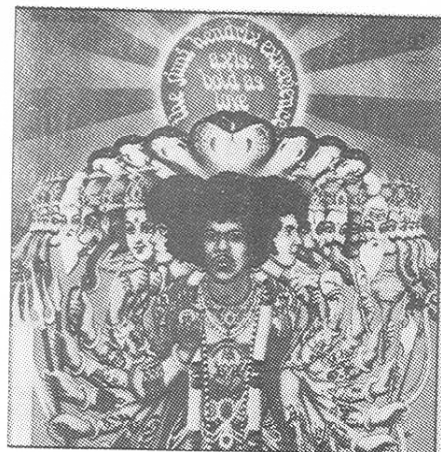
Efter Monterey turnerede Jimi Hendrix meget, både i USA og i Europa. Hans honorarer var ofte skyhøje, men senere forskning har vist, at mange af pengene på mystisk vis forsvandt i forskellige skattetekniske arrangementer, som hans sagførere og rådgivere havde lavet for den ofte meget naive Jimi Hendrix. Men der var stadig meget tilbage og det blev brugt på et liv i luksus og overflod med masser af dyre biler, spiritus, narkotika og damer.

Efter en periode med stadig stigende personlige problemer og vanskeligheder ved at klare det hårde og isolerede superstjerneliv, opløste han i 1969 »The Jimi Hendrix Experience«, og spillede med forskellige løse grupper, med koncerter bl.a. i Danmark i januar 1969.

I august 1969 optrådte han som afslutning på Woodstock-festivalen, og her spillede han den legendariske »Purple Haze«, der bl.a. indeholdt hans version af den amerikanske nationalsang »The Star Spangled Banner«. Denne koncertversion viser mange typiske sider af Jimi Hendrix, bl.a. et af hans allermest typiske træk: den lange, improviserede fantasifulde guitarsolo med massevis af forskellige klange, spændende fra det helt svage

Are You Experienced (1967)

Axis Bold As Love (1967)

The Starspangled Banner

Francis Scott Key/John Stafford Smith
Arr. Karsten Tanggaard

© Copyright Mutual McSac Inc. Rettighedshaver: Chappell Nordiska AB, Stockholm

til det øredøvende – sammen med en uhørt intensitet.

Studieperioden

I vinteren 1969-70 trak Jimi Hendrix sig tilbage fra turné- og koncertlivet til sine nyindrettede studier, »The Electric Ladyland Studios«. Her indspillede han kilometervis af bånd (alt ialt

ca. 800 timers musik) med forskellige musikere, som oftest under meget improviserede forhold.

Sommeren 1970 tog han på en turné til Europa, hvor han bl.a. optrådte ved Isle of Wright-festivalen. Han døde i London i september 1970, sandsynligvis af komplikationer i forbindelse med en sovemiddelforgiftning.

Efter hans død er talrige plader

duknet op på markedet, blandt andet redigeret materiale fra Ladyland-studierne, hvor man har forsynet båndene med nyindspillet akkompagnement. Desuden er der blevet udgivet en mængde koncertoptagelser og amatør-optagelser.

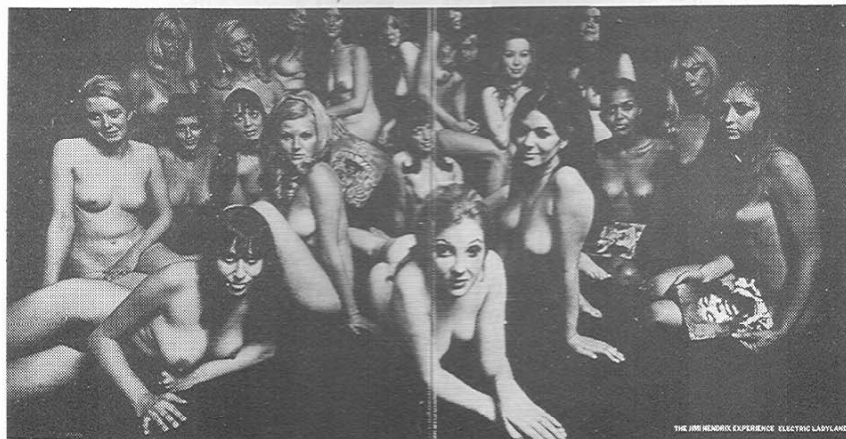
Man har også slået mønt af det profitable Hendrix-navn ved at udgive materiale fra 1964-66, selv om dette ikke har meget at gøre med den Jimi Hendrix, der revolutionerede guitar-spillet i slutningen af 60'erne.

Citater

» »We dedicate this album to acoustic and electric woman and man alike, and to the girl at or from or with the button store, and Arizona, and Bill of some English town in England, and well, EVERYBODY«.

» Musikken på Jimi Hendrix Experience's nye dobbeltalbum er altså for alle, som har viljen til at træde et skridt nærmere for at blive tiltrukket af Jimi's elektriske kvindeland. Hendrix stiller altså ikke mange andre krav, end at man skal kunne samarbejde – uden betingelser – for enten bliver man frastødt eller også bliver man voldtaget af hans produkter. Man må håbe, at de fleste lider den sidste skæbne, for der er ikke noget så skønt, som at vade rundt i hans charmerende Electric Ladyland.

» Jimi's musik er decideret kropsmusik, hvilket han også altid har tilstræbt – både ved sceneoptræden og musikalske udfoldelser. Hans kropslige optræden har der aldrig været noget i vejen med, men hans musik har altid voldtaget tilhørerne direkte,

Jimi Hendrix Experience: Electric Ladyland (1968)

Electric Ladyland i tysk udgave

» uden at drage dem med ind i det sam-
 » spil, som er nødvendigt for at opnå en
 » frugtbar kommunikation. Det første
 » var godt, men når det lykkes at gen-
 » nemføre det sidste er det endnu bed-
 » re. Dette punkt er han først og frem-
 » mest kommet frem til ved at lade mu-
 » sikken blive mere universel – han har
 » arbejdet sig ud i den uvirkelige fanta-
 » siverden, hvor alle mødes på lige fod.
 » Kommunikationen dér kræver ingen
 » forudgående kundskaber til noget
 » som helst, der omgiver én. Man skal
 » »blot« kende sig selv – og man skal
 » kun kommunikere hvis man har ly-
 » sten, og hvis det tjener et formål.

» Hvis man rejser til Electric Lady-
 » land, er det altså en flugt fra virkelig-
 » heden. Dette er uhyre slemt – man
 » må nemlig holde sig til realiteterne.
 » Flugten til Electric Ladyland skal nu
 » ikke betragtes som noget negativt –
 » tværtimod, for besøget er virkelig
 » frugtbringende og giver én kraft til at
 » vende tilbage til virkelighedens pro-
 » blemer.

(»Det elektriske dame-land«, uddrag
 af anmeldelse af »Electric Ladyland«,
 Jyllandsposten 3.11.1968)

» »– Det er bare et smart trick – Jeg er
 » dødtæt af at folk siger det bare er et
 » smart trick. Men hvad så: Verden er
 » ikke andet end et smart trick, vel.
 » Krige, napalm bomber og alt det der.
 » Mennesker der brænder op på TV er
 » ikke noget dårligt trick.«

(Jimi Hendrix's svar på folks reaktion
 på hans sceneoptræden, bl.a. afbrændin-
 gen af guitareren)

» »På mange måder ændrede han
 » rock-lyden meget mere end f.eks.
 » The Beatles gjorde det. De lærte
 » rocken at skrive sange, men Jimi for-
 » andrede guitarlyden, han gjorde den
 » til et instrument. All right, folk som
 » Buddy Guy, T. Bone Walker og
 » Chuck Berry havde gjort det før ham,
 » men ingen havde nogen sinde bragt
 » den frem og solgt den til publikum, og
 » solgt den til folk som mig, som nu tror
 » på den som et instrument. Folk som
 » Eric Clapton var for specielle, de
 » holdt sig for sig selv og havde faste
 » grupper, men Jimi var skamløst udad-
 » vendt og ønskede at nå så mange
 » mennesker som muligt.«

(Pete Townshend, guitarist i The
 Who)

» »Nogen mennesker prøver ikke på at
 » forstå det rigtigt. Det er ligesom når
 » der kommer cirkus til byen. »Ih, nej,
 » hvad er dog det.« Og når det så er
 » væk, går de hen og befamler det næ-
 » ste. Men det er i orden. Det er en del
 » af livet. Jeg synes det er fedt selv ...«

(Jimi Hendrix i Dick Cavett-show)

» »Sorte radiostationer ville ikke spille
 » Jimi Hendrix-musik, fordi de sagde,
 » at musikken ikke blot var uvant, men
 » folk som gik til Jimi Hendrix-koncert,
 » var ikke den slags som ville lytte til en
 » sort radiostation. Og på de fleste af de
 » hvide popradiostationer sagde de, at
 » det var for hårdt, og han også var
 » fremmed for det publikum. Og så gik
 » man til koncert, hvor der kun var stå-
 » pladser.«

(Frankie Crocker i TV-udsendelse
 om Jimi Hendrix)

» »Jeg spiller den bare, jeg er amerika-
 » ner, derfor spiller jeg den. Vi skulle
 » synge den i skolen, så ...

» Dick Cavett: Denne mand var i det
 » 101. luftbårne regiment, så når I skri-
 » ver trusselbreve ...

» Hendrix: Hvorfor siger du nu
 » det ...?

» Cavett: Når man taler om national-
 » sangen, og snakker om at spille den
 » på en utraditionel måde, så er man
 » helt sikker på masser af trusselbreve
 » ... Hvordan vover nogen at ...

» Hendrix: ... jamen, det er ikke utra-
 » ditionelt ...

» Cavett: Er det ikke utraditionelt?

» Hendrix: Nej, nej, nej. Jeg synes det
 » var gribende ...

» Cavett: Hvad er meningen med at
 » ødelægge ting på scenen?

» Hendrix: Det er vel bare en måde at
 » afreagere på ...

» Cavett: Anser du dig selv for at
 » være en disciplineret fyr. Jeg mener –
 » står du op hver dag og bestiller noget?

» Hendrix: Jah, jeg prøver da på at
 » komme op ...

(Jimi Hendrix i Dick Cavett TV-
 show)

» »Han var sort i en hvid mands ver-
 » den. Jeg mener, det er et umådeligt
 » frustreret heteroseksuelt miljø, rock-
 » miljøet. De er alle så aggressivt »nor-
 » male« – med deres koner, børn og
 » huse på landet. Og Jimi tilhørte slet
 » ikke det.«

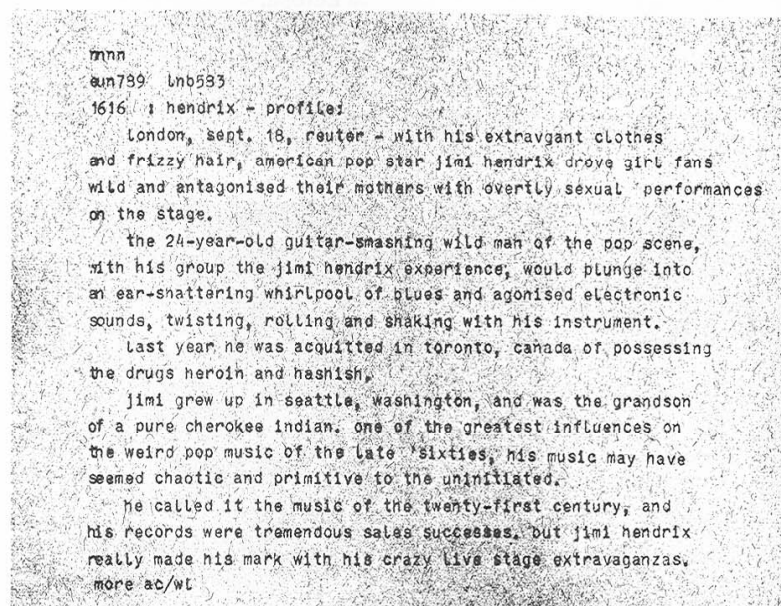
(Kvindeforfatteren Germaine Greer i
 TV-udsendelsen om Jimi Hendrix)

» Han står bare på scenen og er rolig.
 » Jimi Hendrix, når tæppet går til side.
 » Med summen af forstærkere bag sig
 » og i næste øjeblik er han ude i sit
 » elektriske univers. Fra ro til vildskab,
 » når han rører ved sin guitar og sender
 » en strøm af feed back og transistorhyl
 » ud mod sin krop. Men der er ingen
 » chok at hente, for Hendrix bevæger
 » sig ømt og afslappet fra dimension til
 » dimension.

» – Jeg ved ikke, om det er højt nok, si-
 » ger han og skruer endnu mere op for
 » forstærkeren og forsvinder i sin over-
 » lydsverden, hvor hans følelser regi-
 » streres for fuldt drøn i alle nuancer.
 » Ikke så meget melodien eller teksten,
 » for mange gange spiller han i lang tid
 » den samme akkord, det samme tema,
 » hvor variationerne bliver bestemt af,
 » hvilke knapper han drejer på. En di-
 » mension af vibrationer, som om elek-
 » troderne var spændt fast direkte på
 » hans nerver.

» Han græder med sin guitar, slår på
 » den og kæler den ømt op mod mikro-
 » fonstangen. Lader guitareren spille sig
 » selv, træder på sine feed back knap-
 » per og lader lyden være sig selv, ka-
 » stet rundt i takt til trommerne.

» Hans ro og styrke er, at han admi-
 » nistrerer dette lydkaos. Han drejer
 » svingningerne rundt om sig selv, sty-

Telex 1970 i anledning af Jimi Hendrix' død

sba

SCANDINAVIAN BOOKING AGENCY ■ 31 VESTERBROGADE ■ COPENHAGEN V ■ PHONE: (01) 3129 77 - 3132 85 - 3132 86 ■ CABLE: SCANBOOKAGENCY

Den 12. december 1967

P R E S S E M E D D E L E S E

JIMI HENDRIX EXPERIENCE i TIVOLIS KONCERTSAL
søndag den 7. januar 1968 kl. 19.30

På koncertfronten starter det nye år med ikke mindre end the JIMI HENDRIX EXPERIENCE, der i øjeblikket betragtes som det mest spændende i sin genre.

Særlig aktuelt er JIMI HENDRIX EXPERIENCE i øjeblikket med den nye fremragende LP plade: "AXIS: BOLD AS LOVE".

Billetsalget er startet fra Tivolis billetkontor.

Med venlig hilsen
Scandinavian Booking Agency

Anders Stefansen/Knud Thorbjørnsen

ANDERS STEFANSEN 31 32 85
KNUD THORBJØRNSEN 31 29 77

» rer dem i bestemte retninger i forskel-
» lige bevægelser. Han styrer dem efter
» sine øjeblikkelige følelser, efter nuet
» og er klar, næsten klassisk i hver ene-
» ste bevægelse. Hans påklædning (far-
» ver, farver) hans smykker, hans hår
» og hans hovedbevægelser synkronise-
» ret med hans hænder er en lige så stor
» visuel oplevelse.

» Hans musik kan dårligt sammenlig-
» nes med nogen anden beatmusik, nok
» er der melodier og numre, nok er no-
» get af det hørt på plader, men Jimi
» Hendrix er helt sig selv i teknikken
» land. *Electric Church Music* kaldte han
» et nummer, hvor der ingen ligheds-
» punkter er med nogen før hørt kirke-
» musik. Det blev koncertsalen, som
» var i kirken i det øjeblik. Rummet,
» som forandrede sig i drønet fra en
» anden verden.

» En overvældende figur, Jimi Hen-
» drix, som får musikken og billedet til
» at smelte sammen i et stort sammen-
» hæng, hvor tiden er uendelig.

(Ole John om Jimi Hendrix i *Politiken*, januar 1969: »Ro og vildskab«)

» I forbindelse med den afbrudte kon-
» cert i Århus i onsdags skal Jimi Hen-
» drix have sagt at han havde »været
» død længe«. Hvis det er rigtigt, tør
» det til gengæld antydes, at koncerten
» i København to dage senere var en
» genopstandelse. Magen til musikalsk
» livsudfoldelse har jeg sjældent ople-
» vet. Den varede i halvanden time og
» efterlod én som en klud. Det var næ-
» sten ikke til at holde ud.

» Mere forbeholdne tilhørere vil må-
» ske indvende at Hendrix giver sit
» publikum for få pusterum, at han for

» uvarieret kører på højeste volumen
» og intensitet. Men der er vist desvær-
» re ikke noget at gøre ved det. Det er
» nu engang på det plan af lydstyrken
» hans udnyttelse af guitarforstærknin-
» gens klangmuligheder kommer helt
» til udfoldelse. Og skulle det ikke være
» muligt at leve op til det intensitetsni-
» veau han bevæger sig på? Det er
» trods alt ikke så hyppigt man stilles
» over for noget tilsvarende. For mit
» eget vedkommende skal jeg tilbage til
» den foregående Hendrix-koncert for
» halvandet år siden, og derfra helt til
» John Coltranes første besøg for ni år
» siden. Der er tid til at puste ud ind
» imellem.

» Også reminiscenserne af Hendrix
» som entertainer – hans lejlighedsvis
» rækken tunge og spilen guitar med
» munden – ville det være ubilligt at
» harcellere over i betragtning af hvor
» megen musik man hele tiden får i til-
» gift, oven i købet noget så sjældent
» som musik der uophørligt er under
» tilblivelse, musik der til stadighed,
» næsten fra minut til minut, sprænger
» sine egne rammer. Ikke at forglemme
» hans apparition, der i sig selv er noget
» enestående, men først og fremmest
» hans balletagtigt smidige gratie i alle
» bevægelser under spillet. Jeg synes
» ikke jeg kender nogen anden musiker
» der også byder øjet så meget som
» Hendrix.

» Ved siden af ham bliver hans to
» medarbejdere næsten uundgåeligt re-
» duceret til netop – medarbejdere.
» Bassisten Billy Cox er nu heller ikke
» nogen ørn, en meget solid akkompag-
» natør, men ikke så iderig som forgæn-
» geren, englænderen Noel Redding.
» Trommeslageren Mitch Mitchell er
» derimod en glimrende trediemand.
» Vel ikke helt dynamisk nok til Hen-
» drix – det ville kræve noget i retning
» af en Elvin Jones eller Tony Williams
» – men med en rytmisk kompleksitet
» og evne til at følge Hendrix i med- og
» modspil, som det er svært at forestille
» sig fra nogen anden beattrømmesla-
» ger. Og hvornår hørte man sidst ved
» en beatkoncert en trommesolo, der
» var så rytmisk begivenhedsrig som
» Mitchells ved denne lejlighed?

» Men beatkoncert? Ordet er egent-
» lig for snævert til at dække hvad der
» foregik. Det var snarere et musikalsk
» trip, som både gik ud over hvad man
» hidtil har kunnet høre på Hendrix'
» plader (og selv ved hans sidste kon-
» cert) og ud over alle musikalske kate-
» gorier. Et trip, også på den måde at
» man godt vil vente en rum tid på en
» gentagelse, der er nok at tære på så
» længe, men samtidig ser frem til at
» man engang ved lejlighed igen ... (...)

(Erik Wiedemann, *Information*, 5.9.1970)